

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii : Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea comercială „Pancons-Com” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății comerciale „Simplex-Co” societate cu răspundere limitată împotriva Societății comerciale „Pancons-Com” societate cu răspundere limitată, Pantelimon Calancea cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea comercială „Pancons-Com” societate cu răspundere limitată și menținută hotărârea Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 21 mai 2015, SRL „Vasdali” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății comerciale „Pancons-Com” societate cu răspundere limitată, Pantelimon Calancea cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 16 decembrie 2014 SRL „Vasdali” în calitate de vânzător a încheiat cu pârâtul SRL „Pancons- Com” în calitate de cumpărător, contractul de furnizare cu plata la termen și plafon de credit nr. 161214, în calitate de fidejutor fiind Calancea Pantelimon, conform căruia reclamantul s-a obligat să predea cumpărătorului marfa conform listei de prețuri și conform necesităților, iar cumpărătorul s-a obligat să recepționeze marfa și să achite costul acesteia. Creditorul și-a executat obligațiile sale livrând marfa conform solicitărilor debitorului, fapt pentru care a eliberat facturi fiscale. Debitorul în schimb nu a achitat la timp costul mărfii conform pct. 3.1 din contract. La 06 februarie 2015 a expediat în adresa debitorului somație, prin care a solicitat achitarea datoriei în sumă de 205 864 lei, în termen de 7 zile din momentul recepționării somației, însă aceasta nu a fost recepționată. Astfel, debitorul SRL „Pancons-Com” și fidejutorul Calancea Pantelimon au fost înștiințați repetat prin somația publicată în Monitorul Oficial din data de 01 mai 2015, despre existența

datoriei în mărime de 155 864 lei, cu solicitarea de a fi achitata în termen de 7 zile de la publicare.

Conform actului de verificare a decontărilor reciproce debitorul datorează creditorului suma de 155 864 lei. Conform pct. 3.1. din contractul nr. 161214 din 16 decembrie 2014, a fost calculată dobânda de întârziere pentru perioada 17 ianuarie 2015-11 mai 2015. Termenul limită de achitare a sumei în mărime de 330000 lei (p. 3.2), fiind 17 ianuarie 2015 (p.3.1). Din data scadenta indicata în contract, cumpărătorul este considerat pus în întârziere sau conform art. 617 alin.(2) lit. c) Codul civil, este considerat pus în întârziere debitorul la expirarea termenului la care trebuia sa execute, fără îndeplinirea vreunei formalități. Conform pct. 4.1 din contractul nr. 161214 din 16 decembrie 2014 a fost calculata penalitatea și respectiv conform pct.3.3 din contract a fost calculată diferența valutară, pentru perioada din 17 ianuarie 2015 – 11 mai 2015.

A mai menționat că potrivit contractului nr. 161214 din 16 decembrie 2014 de furnizare cu plata la termen și plafon de credit (cu fidejuser-persoană fizica), în calitate de fidejuser este Calancea Pantelimon, pentru achitarea datoriei pe care o are SRL „Pancons-Com” către „Vasdali” SRL în corespundere cu pct. 9.1 și pct. 9.2 din contract, în cazul apariției situației de incapacitate de plata sau întârzierea achitării din partea Cumpărătorului, Vânzătorul expediază o somație către Fidejuser cu solicitarea achitării datoriei în termen de 5 zile. La expirarea termenului indicat în pct. 9.1, fidejuserul răspunde pentru: a) totalul datoriei principale; b) penalități contractuale și/sau a altei despăgubiri; e) cheltuielile de reziliere a contractului și de urmărire în justiție care urmează a fi suportate de debitor; d) dobânzile datorate de debitor.

A mai indicat că pretențiile creditorului față de debitor și fidejuser sunt certe, scadente și sunt confirmate de următoarele probe: actul de verificare a decontărilor reciproce - act unilateral; facturile fiscale seria DV nr. 7324696 din 17 decembrie 2014, în mărime de 466921 lei; DV nr. 7324801 din 6 ianuarie 2015, în mărime de 24350 lei; DV nr. 7324816 din 09 ianuarie 2015, în mărime de 2112 lei; DV nr. 7324848 din 15 ianuarie 2015 în mărime de 481 lei, înscrisuri care justifică apariția raportului obligațional dintre creditor și debitor, precum și faptul executării obligației de către creditor. Totodată acest înscris identifică părțile, prețul, obiectul precum și data apariției raportului obligațional.

Prin urmare, solicită reclamantul încasarea în mod solidar din contul SC „Pancons-Com” SRL și Calancea Pantelimon în beneficiul SRL „Vasdali” datoria în sumă de 155 864, lei; dobânda de întârziere în sumă de 16 457, 26 lei pentru perioada 17 ianuarie 2015-11 mai 2015; penalitatea (prevăzută de pct. 4.1) în sumă de 29 220 lei, pentru perioada 17 ianuarie 2015 – 11 mai 2015; diferența valutară (prevăzută de pct. 3.3) în sumă de 52 776 lei pentru perioada 17 ianuarie 2015-11 mai 2015; cheltuielile de judecată - taxa de stat în sumă de 7629, 52 lei.

La 27 octombrie 2015 reclamantul a înaintat cerere de concretizare a cerințelor, solicitând modificarea denumirii în cererea de chemare în judecată din SRL „Vasdali” în SRL „Simplex-Co” în temeiul deciziei din 02 iunie 2015; de a încasa în mod solidar din contul SRL „Pancons-Com” și Calancea Pantelimon în beneficiul „Simplex-Co” SRL datoria în sumă de 155 864, 00 lei; dobânda de întârziere în sumă de 18 959,88 lei, pentru perioada 08 mai 2015 – 27 octombrie 2015; penalitatea (prevăzută la pct. 4.1) în sumă de 26 808, 60 lei, pentru perioada

08 mai 2015 – 27 octombrie 2015; cheltuielile de judecată - taxa de stat în sumă de 6048, 97 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat în mod solidar de la SC „Pancons-Com” SRL și Calancea Pantelimon în beneficiul SC „Simplex-Co” SRL, datoria la contractul de furnizare cu plata la termen și plafon de credit nr. 161214 din 16 decembrie 2014, în mărime de 182 672, 60 lei, ce constituie: 155 864 lei - suma datoriei de bază; 26 808, 60 lei - penalitate calculată pe perioada 09 mai 2015 – 27 octombrie 2015.

Totodată, s-a încasat în mod solidar de la SC „Pancons-Com” SRL și Calancea Pantelimon în beneficiul SC „Simplex-Co” SRL cheltuielile de judecată în suma de 5 480,17 lei, ce constituie taxa de stat. A fost respinsă pretenția SC „Simplex-Co” SRL împotriva SC „Pancons-Com” SRL, Calancea Pantelimon privind încasarea dobânzii de întârziere pe perioada de 08 mai 2015 – 27 octombrie 2015 în sumă de 18 959, 88 lei.

La 19 februarie 2016, nefiind de acord cu soluția instanței de fond, SC „Pancons-Com” SRL a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea încasării în mod solidar de la SC „Pancons-Com” SRL și Calancea Pantelimon în beneficiul SC „Simpdex-Co” SRL a penalității de întârziere în sumă de 26 808 lei, calculate pe perioada 09 mai 2015-27 octombrie 2015 cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri privind respingerea pretenției cu privire la încasarea penalității.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de către SC „Pancons-Com” SRL și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că la 16 decembrie 2014 SRL „Vasdali”, în calitate de vânzător, a încheiat cu pârâtul SRL „Pancons-Com, în calitate de cumpărător, și Pantelimon Calancea, în calitate de fidejutor, contractul de furnizare cu plata la termen și plafon de credit nr. 161214, conform căruia reclamantul s-a obligat să predea cumpărătorului marfa conform listei de prețuri și conform necesităților, iar cumpărătorul s-a obligat să recepționeze marfă și să achite costul acesteia.

A mai stabilit instanța de apel că pe parcursul lunilor decembrie 2014 - ianuarie 2015 reclamantul SC „Simplex-Co” SRL (inițial „Vasdali” SRL) a livrat cumpărătorului SC „Pancons-Com” SRL în baza facturilor fiscale seria DV nr. 7324696 din 17decembrie 2014, în mărime de 466 921 lei; seria DV nr. 7324801 din 6 ianuarie 2015, în mărime de 24 350 lei; seria DV nr. 7324816 din 09.01.2015, în mărime de 2 112 lei; seria DV nr. 7324848 din 15 ianuarie 2015, în mărime de 481 lei, marfă în sumă totală de 493 864 lei (f.d.15-18). Conform pct. 3.1. al contractului, pârâtul SC „Pancons-Com” SRL s-a obligat pentru toate achizițiile efectuate în limitele plafonului de credit prevăzut la art. 3.2, scadența plății este 30 zile calendaristice de la data facturării, termenul limită pentru facturare fiind până la 17 ianuarie 2015. Dacă ultima zi a scadenței cade într-o zi nelucrătoare, plata se va face până la sfârșitul zilei bancare lucrătoare dinaintea zilei nelucrătoare, în cazul depășirii termenului de achitare, Cumpărătorul se va considera pus în întârziere, fără expedierea vreunei notificări în adresa acestuia.

Astfel, instanța de apel a stabilit că potrivit Actului de verificare întocmit între părți, pe perioada de la 01 decembrie 2014 până la 13 mai 2015 datorია SC „Pancons-Com” SRL față de SC „Vasdali” SRL constituie suma de 155 864 lei.

A mai reținut instanța de apel că pct. 9.1. al contractului prevede că în cazul apariției situației de incapacitate de plată sau întârzierea achitării din partea Cumpărătorului, Vanzătorul expediază o somație către Fidejutor cu solicitarea achitării datoriei în termen de 5 zile. Iar, pct. 9.2. al contractului stipulează că la expirarea termenului indicat în pct. 9.1. Fidejutorul răspunde pentru: a) totalul datoriei principale; b) penalități contractuale și/sau a altei despăgubiri: cheltuielile de reziliere a contractului și de urmărire în Justiție care urmează a fi suportate de debitor; d) dobânzile datorate de debitor.

Așadar, în vederea respectării procedurii prealabile SRL „Vasdali” prin scrisoarea din 23 februarie 2015 a înștiințat conducerea SRL „Pancons Com” cu privire la datoria acumulată în sumă de 205 864 lei, atenționând că plata mărffii trebuia să fie efectuată în termen de 14 zile din momentul primirii mărffii, termenul de achitare de 30 zile fiind expirat. Potrivit aceleiași scrisori debitorul a fost informat și cu privire la penalitatea formată în sumă de 6 170, 52 lei. La cele confirmate de SC „Simplex-Co” SRL, instanța de apel a indicat că la 01 mai 2015, prin intermediul Monitorului Oficial, debitorul „Pancons-Com” SRL și fidejutorul Calancea Pantelimon au fost înștiințați despre existența datoriei în mărime de 155 864 lei, cu solicitarea de a fi achitată în termen de 7 zile de la publicare.

Conform art. 624 alin. (1) Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. Iar, conform art. 624 alin. (3) Codul civil, clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate.

Potrivit pct. 4.1 al contractului, părțile au convenit ca în cazul în care plata prețului mărfurilor/produselor nu se va reuși în condițiile și la termenele convenite prin contract, Cumpărătorul va plăti penalități de întârziere în mărime de 0,1% pe fiecare zi de întârziere până la plata plății efective și integrale a prețului.

Prin urmare, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a concluzionat drept întemeiată soluția primei instanțe prin care a fost încasată în mod solidar de la SC „Pancons-Com” SRL și Pantelimon Calancea în beneficiul SC „Simplex-Co” SRL penalitatea contractuală pentru perioada 09 mai 2015 – 27 octombrie 2015 în mărime de 26 808,60 lei.

La 26 august 2016, SC „Pancons-Com” SRL, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării în mod solidar a penalității de întârziere și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretenției date.

Recurentul, SC „Pancons-Com” SRL, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârile instanțelor de judecată emise în cauza dată în partea încasării în mod solidar a penalității de întârziere, deoarece sunt emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că atât prima instanță cât și instanța de apel la emiterea hotărârii nu au ținut cont de faptul că întreprinderea a fost pusă în imposibilitate de a achita datoria față de SC „Simplex-Co” SRL din cauza blocării conturilor bancare de

către Inspectoratul Fiscal pe mun. Chișinău în baza deciziei nr. 1831/P/1 din 04 septembrie 2015 cu care se află în litigiu până în prezent.

Mai indică faptul tergiversării aprobării bugetului de stat SRL „Pancons-Com” nu are posibilitatea de a primi mijloace bănești pentru lucrările executate în raionul Drochia și Ungheni, Strășeni, Primăria s. Lozova și alți debitori.

La fel a mai menționat că pricina a fost judecată la 29 iunie 2016 în absența reprezentantului SRL „Pancons-Com” și a lui Pantelimon Calancea, cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

La 04 noiembrie 2016, SRL „Simplex-Co” a depus referință prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul este declarat în termen, deoarece decizia instanței de apel contestată este emisă la 29 iunie 2016, iar la 26 august 2016, SC „Pancons-Com” SRL a declarat recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Pancons-Com” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către SC „Pancons-Com” SRL în esența lor, sunt similare argumentelor invocate atât în prima instanță cât și în instanța de apel și sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Argumentele invocate în recurs precum că, atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe au fost emise cu aplicarea eronată a legii și că nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, nu pot fi reținute, deoarece în speță, ambele instanțe de judecată au stabilit just circumstanțele pricinii, precum și au aplicat elocvent normele juridice, ce guvernează raportul juridic litigios.

În consecință, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii atât în prima instanță cât și instanța de apel, asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SC „Pancons-Com” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea comercială „Pancons-Com” societate cu răspundere limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru